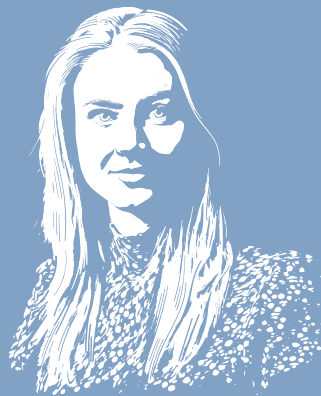

CHARLIE GROEN

Balans opmaken

Ineens had ik twee hele maanden een lege agenda. Wat heb je gedaan met ál die tijd, vroegen vrienden, familie en collega's. Misschien uit nieuwsgierigheid, jaloezie of zoals ik het interpreteerde: ter verantwoording van dit kostbare, schaarse goed. Alsof ik weer een zomervakantie had, zonder verplichtingen. Een groot niks om te vullen met van alles. Potentie eindeloos. Het was overbruggingstijd, een vreemd soort vrijval voor de start van een nieuwe baan als cultuur- en integriteitconsultant. Tijd om weer te ervaren wie ik ben zonder werk. Tijd voor wat echt belangrijk is in het leven. Kortom, tijd om te filosoferen: Is de mens van nature goed of slecht? Lui of productief? Altruïst of egoïst? Wat betekent het om een goed mens te zijn en ben ik dat? Die filosofische levensvragen poppen op als ik stilsta. In de file, in de rij voor de kassa, voor het stoplicht. Ten minste, als ik dan niet verloren op mijn mobiel swipe.

Ik pakte de trein naar Parijs, een uitstekende plek om met koffie

en croissant de mens te observeren. Parijs is immers de stad van het existentialisme. Die filosofische stroming gaat uit van de radicale vrijheid en verantwoordelijkheid van de mens om zichzelf te definiëren. Eén van de grondleggers van het existentialisme, filosoof Jean Paul Sartre, schreef: *"L'homme n'est rien d'autre que ce qu'il se fait."* De mens is niets anders dan wat hij van zichzelf maakt. Volgens Sartre is er geen 'menselijke natuur', God of universeel plan dat bepaalt wie of wat we zijn. We bestaan eerst en met onze daden geven we betekenis aan dat bestaan.

Redeneren over de aard van de mens is verleidelijk. Zeker voor iemand die daar beroepsmatig plezier aan beleeft. Maar dit keer wil ik het eens anders doen: niet theoretiseren, maar registreren. Niet oordelen over de mensheid, maar kijken wat één mens, ikzelf, eigenlijk doet met haar bestaan. Een kleine, praktische vorm van existentialisme: de existentiële jaarrekening.

Het resultaat van die twee maanden: zeven dagen ziek met corona, af te schrijven als onvoorzien. Vijf workshops gegeven. Mijn werkdrang bleek recessiebestendig. Vier trainingen gevolgd, investeringen in menselijk kapitaal. Twee steden, drie musea, twee bioscopen en één theatervoorstelling bezocht; culturele afschrijvingen. Dertig yogalessen,

drie sportschoolbezoeken en vier hardlooprondjes. Die noteer ik onder groot onderhoud aan de productielijn van veerkracht. Onder immateriële activa zet ik tweehonderd uur knuffelen met familie, vrienden en het nieuwe kitten en vier gelezen boeken: allemaal zachte baten met hoog rendement. En tot slot, vijf seizoenen aan series gekeken, *due diligence* op ontspanning?

Wat zegt de balans? Mijn passiva (luiheid, afleiding, schermtijd) werden gecompenseerd door activa (leren, verbinden, reizen). Maar ben ik aan het einde van de streep een goed mens geweest? Misschien moet daar nog eens een toetsingskader voor worden ontwikkeld. Bij het opmaken van de lijst kan ik wel zeggen dat ik alles uit vrije, authentieke overweging deed. Het maakt voor het existentialisme niet eens zozeer uit wat je doet, als je het maar uit vrije overtuiging doet. Uiteindelijk is er geen extern controleorgaan dat je existentiële jaarrekening opstelt, anders dan jijzelf. En soms is dat precies genoeg om de balans te laten kloppen. ←

Charlie G. Groen is praktisch filosoof met een specialisatie in inclusiviteit, strategie en verbindend leiderschap. Zij studeerde filosofie aan de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden. Charlie is sinds 1 november jl. senior consultant in het Forensics & Integrity team van KPMG. Eerder werkte zij bij ABN AMRO, PwC en was host van de BusySeasonTalks.